

Ενοχική φύση του δικαιώματος εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 5 ν. 2121/1993 – υποχρεωτική ex lege συλλογική διαχείριση του δικαιώματος – συστήματα προσδιορισμού της εύλογης αμοιβής – αμοιβολόγιο - συλλογικές συμφωνίες με αντιπροσωπευτικές οργανώσεις χρηστών - συμβατικός καθορισμός – ο δικαστικός προσδιορισμός προϋποθέτει την ανεπιτυχή κατάληξη των διαπραγματεύσεων ως προς συγκεκριμένα ζητήματα – ορισμένο σχετικής αγωγής - «κατάλληλη» κατ’ άρθρο 23 § 1 εδ. α’ ν. 4481/2017 εύλογη αμοιβή - εισαγωγή της αγωγής προς εκδίκαση κατά την τακτική διαδικασία, ενώ εφαρμοστέα είναι η ειδική διαδικασία περιουσιακών διαφορών – το δικαστήριο κρατεί και δικάζει κατά την τακτική διαδικασία λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της οικονομίας της δίκης και την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης της ενάγουσας – επί αγωγής του χρήστη για δικαστικό καθορισμό της εύλογης αμοιβής ο εναγόμενος ΟΣΔ δεν δύναται με τις προτάσεις να αξιώσει την καταβολή της αμοιβής (το αίτημα προσιδιάζει σε ανταγωγή).

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών 10821/2022

Δικαστής:

Πρόεδρος Πρωτοδικών

Δικηγόροι:

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗΝ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η διάταξη του άρθρου 49 §§ 1, 2, 4 και 5 ν. 2121/1993 ορίζει τα εξής: «Δικαίωμα εύλογης αμοιβής 1. Όταν υλικός φορέας ήχου που έχει νόμιμα εγγραφεί χρησιμοποιείται για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια, ή για παρουσίαση στο κοινό, ο χρήστης οφείλει εύλογη και ενιαία αμοιβή στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, των οποίων η ερμηνεία ή η εκτέλεση έχει εγγραφεί στον υλικό φορέα, και στους παραγωγούς των υλικών αυτών φορέων. Η αμοιβή αυτή καταβάλλεται υποχρεωτικά σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης των σχετικών δικαιωμάτων. Οι οργανισμοί αυτοί υποχρεούνται να διαπραγματεύονται, να συμφωνούν τις αμοιβές, να προβάλλουν τις σχετικές αξιώσεις για την καταβολή και να εισπράττουν τις σχετικές αμοιβές από τους χρήστες. 2. Το δικαίωμα εύλογης αμοιβής των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών που προβλέπεται από την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου είναι ανεκχώρητο, με την επιφύλαξη της υποχρεωτικής ανάθεσης της είσπραξης και διαχείρισης στους οργανισμούς

συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 54 έως 58 του παρόντος άρθρου. ... 4. Οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες έχουν δικαίωμα εύλογης αμοιβής για τη ραδιοτηλεοπτική αναμετάδοση της ερμηνείας ή εκτέλεσής τους που μεταδίδεται ραδιοτηλεοπτικά. Το δικαίωμα εύλογης αμοιβής που προβλέπεται από την παρούσα παράγραφο είναι ανεκχώρητο και είναι δυνατή μόνο η ανάθεση της είσπραξης και διαχείρισης στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 54 έως 58 του παρόντος νόμου. 5. Όταν υλικός φορέας εικόνας ή ήχου και εικόνας που έχει νόμιμα εγγραφεί χρησιμοποιείται για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια ή για παρουσίαση στο κοινό, ο χρήστης οφείλει εύλογη αμοιβή στους ερμηνευτές ή εκτελεστές των οποίων η ερμηνεία έχει εγγραφεί στους υλικούς αυτούς φορείς. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται η παράγραφος 1 εδάφια β', γ', καθώς και οι παράγραφοι 2 και 4 του παρόντος άρθρου».

2. Περαιτέρω, οι διατάξεις των άρθρων 2 §§ 1, 3, 3, 4 §§ 1, 4, 9, 6 § 1, 7 § 1, 12 § 1, 22 §§ 6 εδ. τελ., 7, 23 §§ 1 - 4, 28 § 1, 53 §§ 10, 11, 12 και 54 § 1 ν. 4481/2017 «Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, ...» προβλέπουν τα εξής: «Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 της Οδηγίας) 1. Τα άρθρα 1 έως 54 εφαρμόζονται στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια, καθώς και, όπου ρητά ορίζεται στον νόμο, στους οργανισμούς συλλογικής προστασίας, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια. ... 3. Τα άρθρα 1 έως 54 εφαρμόζονται στη διαχείριση και προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων που ρυθμίζονται στο όγδοο κεφάλαιο του ν. 2121/1993 (Α'25), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά. ... Άρθρο 3 Ορισμοί (άρθρα 3 περιπτώσεις α', β'-ε', στ', η'-ιδ' και 36 παράγραφος 1 της Οδηγίας) Για τους σκοπούς των άρθρων 1 έως 54 εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: α. Ως «οργανισμός συλλογικής διαχείρισης» νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται από το νόμο ή μέσω μεταβίβασης, άδειας ή οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας, για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εξ ονόματος περισσότερων του ενός δικαιούχων, για το συλλογικό όφελος αυτών, ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό του, ... β. Ως «οργανισμός συλλογικής προστασίας» νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται μέσω μεταβίβασης, άδειας ή οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας για την προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων για λογαριασμό περισσότερων του ενός δικαιούχων και για το συλλογικό όφελος αυτών, ως

αποκλειστικό ή κύριο σκοπό του. ... δ. Ως «δικαιούχος» νοείται οποιοδήποτε πρόσωπο ή οντότητα, εκτός από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, που κατέχει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικό δικαίωμα ή το οποίο, δυνάμει συμφωνίας για την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων ή εκ του νόμου, δικαιούται μερίδιο των εσόδων που προκύπτουν από τα δικαιώματα. ... ζ. Ως «αντικείμενο προστασίας» νοούνται τα αντικείμενα εκείνα που προστατεύονται με συγγενικό δικαίωμα σύμφωνα με το ν. 2121/1993. η. Ως «άδεια λειτουργίας» νοείται η απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, με την οποία επιτρέπεται η λειτουργία οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας... ιγ. Ως «χρήστης» νοείται κάθε πρόσωπο ή οντότητα που εκτελεί πράξεις που υπόκεινται στην άδεια των δικαιούχων, στην αμοιβή των δικαιούχων ή στην καταβολή αποζημίωσης στους δικαιούχους και το οποίο δεν ενεργεί υπό την ιδιότητα του καταναλωτή. ιδ. Ως «ρεπερτόριο» νοούνται τα έργα ή αντικείμενα προστασίας σε σχέση με τα οποία ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης διαχειρίζεται δικαιώματα. ... Άρθρο 4 Άδεια λειτουργίας 1. Κάθε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, οργανισμός συλλογικής προστασίας και ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης του άρθρου 50, που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια και ο οποίος πρόκειται να αναλάβει τη συλλογική διαχείριση ή προστασία των εξουσιών που απορρέουν από το περιουσιακό δικαίωμα των δημιουργών ή των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων απαιτείται να λάβει άδεια λειτουργίας από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. ... 4. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης και η ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης του άρθρου 50 υποχρεούνται το αργότερο σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση της άδειας λειτουργίας τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να αποστείλουν στον ΟΠΙ το αμοιβολόγιό τους για να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΟΠΙ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 23. ... 9. Οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας που δεν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν μπορούν να προβαίνουν στη διαχείριση ή προστασία των δικαιωμάτων που εκπροσωπούν και να ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 6. Το ίδιο ισχύει και για τις ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης του άρθρου 50. ... Άρθρο 6 Αρμοδιότητες 1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης έχουν ενδεικτικά τις παρακάτω αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που συνάδει με τη φύση και το σκοπό ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης της περίπτωσης α' του άρθρου 3, εφόσον όμως περιλαμβάνονται στην άδεια λειτουργίας του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και προβλέπονται στο καταστατικό τους: α) διαχειρίζονται το περιουσιακό δικαίωμα, τις εξουσίες που απορρέουν από αυτό,

κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας για τις επικράτειες της επιλογής των δικαιούχων, β) καταρτίζουν συμβάσεις με τους χρήστες για τους όρους εκμετάλλευσης των έργων καθώς και για την οφειλόμενη, ποσοστιαία ή/και εύλογη, αμοιβή, γ) εξασφαλίζουν στους δικαιούχους ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 2121/1993, δ) εισπράττουν τις αμοιβές που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στο ν. 2121/1993 και διανέμουν τα εισπραττόμενα ποσά μεταξύ των δικαιούχων, ... η) δημοσιοποιούν και αναρτούν στις ιστοσελίδες τους τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 28... ια) προβαίνουν σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 σε κάθε διοικητική ή δικαστική ή εξώδικη ενέργεια για τη νόμιμη προστασία των δικαιωμάτων των δικαιούχων και, ιδίως, υποβάλλουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων, εγείρουν αγωγές, ασκούν ένδικα μέσα, υποβάλλουν μηνύσεις και εγκλήσεις, παρίστανται ως πολιτικώς ενάγοντες, ζητούν την απαγόρευση πράξεων που προσβάλλουν το δικαίωμα ως προς τις εξουσίες που τους έχουν ανατεθεί και ζητούν την κατάσχεση παράνομων αντιτύπων ή τη δικαστική μεσεγγύηση των εμπορευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν. 2121/1993, ιβ) λαμβάνουν από τους χρήστες κάθε πληροφορία αναγκαία για την εφαρμογή των αμοιβολογίων, τον υπολογισμό της αμοιβής και την είσπραξη και τη διανομή των εισπραττόμενων εσόδων από τα δικαιώματα, χρησιμοποιώντας τα σχετικά αναγνωρισμένα βιομηχανικά πρότυπα, ... Άρθρο 7 Τεκμήρια 1. ... Εφόσον οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που λειτουργεί με άδεια του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ασκεί δικαιώματα ή αξιώσεις στο πλαίσιο του ν. 2121/1993, τα οποία υπόκεινται σε υποχρεωτική συλλογική διαχείριση, τεκμαίρεται ότι εκπροσωπεί όλους ανεξαιρέτως τους δικαιούχους, ημεδαπούς και αλλοδαπούς και όλα ανεξαιρέτως τα έργα τους. Εάν στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, υφίστανται περισσότεροι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης για μία συγκεκριμένη κατηγορία δικαιούχων, το τεκμήριο ισχύει, εφόσον τα δικαιώματα ασκούνται από κοινού από όλους τους αρμόδιους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ν. 2121/1993. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι οργανισμοί συλλογικής προστασίας μπορούν να ενεργούν, δικαστικώς ή εξωδίκως, στο δικό τους όνομα, εάν η αρμοδιότητά τους στηρίζεται σε μεταβίβαση της σχετικής εξουσίας, ή σε πληρεξουσιότητα, ή σε οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. Επίσης νομιμοποιούνται να ασκούν όλα τα δικαιώματα που έχουν μεταβιβαστεί σε αυτούς από τον δικαιούχο ή που καλύπτονται από την πληρεξουσιότητα ή από οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. ... Άρθρο 12 Ανάθεση διαχείρισης (άρθρο 5 παράγραφοι 2, 4, 5, 6, 7 και 8 εδάφιο α' της Οδηγίας) 1. Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα

να αναθέτουν σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης της επιλογής τους να διαχειρίζεται το περιουσιακό δικαίωμα ή τις εξουσίες (δικαιώματα) που απορρέουν από αυτό ή κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας της επιλογής τους, για τις επικράτειες της επιλογής τους, ανεξάρτητα από το κράτος - μέλος ιθαγένειας, κατοικίας ή εγκατάστασης είτε του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, είτε του δικαιούχου (σύμβαση ανάθεσης). Η ανάθεση μπορεί να γίνεται με μεταβίβαση του δικαιώματος, ή των σχετικών εξουσιών προς τον σκοπό της διαχείρισης, είτε με παροχή σχετικής πληρεξουσιότητας, είτε με οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. Η ανάθεση γίνεται κάθε φορά εγγράφως και για ορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τρία (3) έτη. Σε περίπτωση αμφιβολίας τεκμαίρεται ότι η ανάθεση αφορά σε όλα τα έργα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα μελλοντικά έργα, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τρία (3) έτη. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης υποχρεούται να διαχειρίζεται το περιουσιακό δικαίωμα, τις εξουσίες ή κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας, εφόσον η διαχείρισή τους εμπίπτει στο πεδίο δραστηριοτήτων του, εκτός εάν έχει αντικειμενικά αιτιολογημένους λόγους να αρνηθεί την ανάληψη της διαχείρισης. ... Άρθρο 22 Άδειες χρήσης, καθορισμός ύψους αμοιβής και εύλογης αμοιβής ... 2. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης, προκειμένου οι χρήστες να έχουν την ευχέρεια της χρήσης των έργων του ρεπερτορίου τους, αξιώνουν από αυτούς ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του ν. 2121/1993. ... 6. ... Μετά από αγωγή που ασκεί ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, ή ο χρήστης, το αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών του ΚΠολΔ, προσδιορίζει οριστικά την αμοιβή και το ύψος αυτής και την επιδικάζει. 7. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ χρήστη και οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 του ν. 2121/1993 και τους όρους πληρωμής της, το Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, καθορίζει αυτά προσωρινά, μετά από αίτηση του χρήστη ή του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, και επιδικάζει προσωρινά μέχρι το ήμισυ της εύλογης αμοιβής που καθόρισε. Για τον οριστικό προσδιορισμό του ύψους της εύλογης αμοιβής και των όρων πληρωμής της εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6. ... Άρθρο 23 Αμοιβολόγια (άρθρο 16 παράγραφοι 2 εδάφιο γ' και 3 της Οδηγίας) 1. Οι δικαιούχοι πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη αμοιβή για τη χρήση των έργων τους. Οι χρεώσεις πρέπει να είναι εύλογες σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την οικονομική αξία της χρήσης των δικαιωμάτων στο εμπόριο, αφού ληφθούν υπόψη η φύση και η έκταση της χρήσης των έργων και άλλων

αντικειμένων προστασίας, καθώς και σε σχέση με την οικονομική αξία των υπηρεσιών που παρέχει ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στον χρήστη. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ενημερώνουν τον ενδιαφερόμενο χρήστη για τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των χρεώσεων αυτών. 2. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, καταρτίζουν κατάλογο με τις αμοιβές που απαιτούν από τους χρήστες (αμοιβολόγιο), ο οποίος γνωστοποιείται στο κοινό με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, όπως και κάθε μεταβολή αυτού και κοινοποιείται στον ΟΠΙ, αμέσως, προκειμένου να αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα του τελευταίου σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, σε σταθερό σημείο απόθεσης και εφόσον είναι δυνατό καθίσταται προσβάσιμο μέσω διασυνδέσεων προγραμματισμού εφαρμογών. Οι αναρτήσεις αυτές συνιστούν προϋπόθεση ισχύος του αμοιβολογίου. Κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή των αμοιβολογίων τους, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης οφείλουν να εφαρμόζουν αντικειμενικά κριτήρια, να ενεργούν χωρίς αυθαιρεσία και να μην προβαίνουν σε καταχρηστικές διακρίσεις. 3. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών μπορούν να καταρτίζουν συμφωνίες που ρυθμίζουν την αμοιβή, την οποία καταβάλλει ο χρήστης σε κάθε κατηγορία δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά τις σχέσεις των μερών στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου και του ν. 2121/1993. Οι συμφωνίες αυτές, όπως και κάθε τροποποίηση αυτών, κοινοποιούνται αμέσως στον ΟΠΙ και αναρτώνται στις ιστοσελίδες των μερών και του ΟΠΙ. 4. Οι διαφορές μεταξύ των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των χρηστών ως προς το ύψος της αμοιβής που πρέπει να καταβάλλει ο χρήστης είναι δυνατόν να υπαχθούν σε διαιτησία με συμφωνία. ... Άρθρο 28 Δημοσιοποίηση πληροφοριών (άρθρο 21 παράγραφοι 1 και 2 της Οδηγίας) 1. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, αναρτά στην ιστοσελίδα του τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες: α) το καταστατικό του, β) τους όρους εισόδου μέλους και λήξης της σύμβασης ανάθεσης για τη διαχείριση των δικαιωμάτων, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο καταστατικό του, γ) τις τυποποιημένες συμβάσεις αδειών χρήσης και τα ισχύοντα αμοιβολόγια, στα οποία περιλαμβάνονται και οι εκπτώσεις, αν υπάρχουν, δ) συμφωνίες με αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών για τον καθορισμό αμοιβών, ... Άρθρο 53 Μεταβατικές διατάξεις 10. Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 22 δεν εφαρμόζονται επί εκκρεμών δικών κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου μέχρι και την έκδοση αμετάκλητης απόφασης επ' αυτών. 11. Για τις κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμείς δίκες, που αφορούν την υποχρέωση συλλογικής διαχείρισης των άρθρων 18, 49 και 56 του ν. 2121/1993 και έως την έκδοση αμετάκλητης

απόφασης επί των αντίστοιχων υποθέσεων, συνεχίζουν να ισχύουν τα άρθρα 49, 54 έως 58 του ν. 2121/1993, όπως ίσχυαν μέχρι την κατάργησή τους με την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του παρόντος νόμου. 12. Σε όσες διατάξεις του ν. 2121/1993, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας γίνεται παραπομπή στα άρθρα 54 έως 58 του ν. 2121/1993 νοείται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 1 έως 54 του παρόντος. ... Άρθρο 54 Καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 2121/1993 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στο νόμο αυτόν, με την επιφύλαξη του ν. 988/1943, ο οποίος διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 2121/1993. Επίσης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 11 του άρθρου 53 και της παραγράφου 15 του παρόντος άρθρου, καταργούνται τα άρθρα 54 έως 58 του ν. 2121/1993 και η παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 2121/1993».

3. Το δικαίωμα εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 5 ν. 2121/1993 διαπλάσσεται ως σχετικό, ενοχικής φύσεως δικαίωμα (δικαίωμα «ανταποδόσεως» ή «οικονομικής κατά κύριο λόγο φύσεως») υπό την έννοια ότι οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες δεν δύνανται να αξιώσουν την παράλειψη της παρουσίασης στο κοινό νομίμως εγγεγραμμένου υλικού φορέα εικόνας ή ήχου και εικόνας, αλλά μόνο την καταβολή εύλογης αμοιβής [βλ. Γ. Κουμάντο, Πνευματική ιδιοκτησία, 2002, 8η έκδ., σελ. 412 επ. (η αναφορά γίνεται στο άρθρο 49 § 1 εδ. α' ν. 2121/1993, όπως ίσχυε προ της τροποποίησής του με το άρθρο 81 § 6 ν. 3057/2002), Α. Μάνθο, Πνευματική Ιδιοκτησία, 2015, σελ. 334 – 335, Κ. Κυπρούλη, Δικονομική αντιμετώπιση αγωγών με αίτημα τον οριστικό καθορισμό και την καταψήφιση της εύλογης αμοιβής του άρ. 49 Ν 2121/1993, οφειλόμενης εκ της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και παρουσίασης στο κοινό νομίμως εγγεγραμμένων ερμηνειών/εκτελέσεων πνευματικών έργων, ΔΕΕ 2022.293 ιδίως σελ. 294 - 295, Ε. Κοκοτσάκη, Εύλογη αμοιβή ερμηνευτών οπτικοακουστικών έργων κατ' άρθρο 49 Ν 2121/1993 - Αρμόδιο δικαστήριο οριστικού καθορισμού εύλογης αμοιβής (Παρατηρήσεις στην ΜΕφΠειρ 146/2021), ΔΙΤΕ 2021.639, ιδίως σελ. 641 - 642]. Η πρόβλεψη εύλογης αμοιβής για την συγκεκριμένη κατηγορία καλλιτεχνών έχει αμιγώς εθνικό χαρακτήρα (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 49, 13/Κυπρούλη, Ε. Κοκοτσάκη, ό.π., σελ. 641 υποσ. 6). Στους δικαιούχους της εύλογης αμοιβής της άνω διάταξης υπάγονται και οι ερμηνευτές που αποκαλούνται «φωνητικοί ηθοποιοί» ή «ηθοποιοί φωνής», οι οποίοι χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, και για την μεταγλώττιση οπτικοακουστικών έργων (πρβλ. BGH, απόφαση της 10.05.2012 - I ZR 145/11 «Fluch der Karibik», BGH, απόφαση της 22.9.1983 - I ZR 40/81, «Synchronisationssprecher»).

4. Η ελευθερία του δικαιούχου να αποφασίζει σε εθελοντική βάση εάν και σε ποια έκταση θα επιτρέψει - με συμβάσεις ανάθεσης - την διαχείριση και προστασία των περιουσιακών του δικαιωμάτων από ΟΣΔ, αποτελεί δομική αρχή του συστήματος της συλλογικής διαχείρισης τόσο στην Ελλάδα (βλ. άρθρο 12 § 1 εδ. α' ν. 4481/2017, πρβλ. Εισηγητική Έκθεση ν. 2121/1993 σελ. 7 – 8 κατά την οποία η δυνατότητα αυτή του δημιουργού συνάγεται από τις γενικές αρχές της οικονομικής και της συμβατικής ελευθερίας), όσο και διεθνώς (βλ. Α. Παπαδοπούλου, Μορφές συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, ΔίΜΕΕ 2012.9, σελ. 10). Όμως, σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω της φύσης των πραγμάτων, εισάγεται εξαιρετικά η υποχρεωτική *ex lege* συλλογική διαχείριση (βλ. Α. Παπαδοπούλου, ό.π., σελ. 12, Κυπρούλη, ό.π., αριθ. 37, Εισηγητική Έκθεση ν. 2121/1993 σελ. 8). Τέτοια υποχρεωτική ή νόμιμη συλλογική διαχείριση προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 5 ν. 2121/1993 (βλ. την διάταξη του άρθρου 49 § 1 εδ. β' ν. 2121/1993, στην οποία παραπέμπει, μεταξύ άλλων, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου), που, σύμφωνα και με τα προαναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, δεν εκτείνεται και στην διαχείριση παροχής αδειών εκμετάλλευσης προς τρίτους (βλ. Α. Παπαδοπούλου, ό.π., σελ. 13).

5. Για τον προσδιορισμό του ύψους της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 ν. 2121/1993 καθιερώνονται περισσότερα συστήματα, τα οποία ισχύουν παράλληλα. Ειδικότερα: α) καθορίζεται μονομερώς από τους αρμόδιους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης με την κατάρτιση αμοιβολογίου (άρθρο 23 § 2 ν. 4481/2017· παρόμοια η προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 56 § 3 εδ. ε' ν. 2121/1993), β) ρυθμίζεται συλλογικώς με την κατάρτιση συμφωνιών μεταξύ ΟΣΔ και αντιπροσωπευτικών ενώσεων χρηστών (βλ. άρθρο 23 § 3 ν. 4481/2017· παρόμοια η προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 56 § 3 εδ. ζ' ν. 2121/1993), γ) καθορίζεται συμβατικώς ύστερα από ελεύθερη διαπραγμάτευση με τους χρήστες μεμονωμένα (βλ. έτσι ρητώς άρθρο 49 §§ 1 εδ. γ', 5 εδ. τελ. ν. 2121/1993, 6 § 1 στ. β' ν. 4481/2017), δ) εάν η ελεύθερη διαπραγμάτευση αποτύχει, παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής της διαφοράς στην διαιτησία υπό τους όρους των διατάξεων του άρθρου 23 §§ 4 και 5 ν. 4481/2017 (οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών μπορούν να συμφωνήσουν εγγράφως τον διαιτητικό καθορισμό της αμοιβής και πριν ακόμα ανακύψει διαφωνία), ε) εάν ελλείπει συμφωνία διαιτησίας και η διαφωνία στο πλαίσιο της ελεύθερης διαπραγμάτευσης περιορίζεται στο ύψος της εύλογης αμοιβής ή/και στους όρους καταβολής της, παρέχεται η δυνατότητα προσφυγής στο αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο για προσωρινό ή

οριστικό προσδιορισμό των συγκεκριμένων ζητημάτων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22 §§ 7 - 6 εδ. τελ. ν. 4481/2017 (βλ. Στ. Κουμάνη, Παρατηρήσεις – Υποχρέωση, προσδιορισμός και καταβολή της αμοιβής που δικαιούται ο εκτελεστής και ο παραγωγός επί χρήσης υλικών φορέων ήχου, Αρμεν 2008.1507, ιδίως 1508 – 1509, Σ. Σταυρίδου, Η σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης στο δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας, 1999, σελ. 217 – 221), και στ) εάν ο χρήστης αρνηθεί την πρόσκληση του ΟΣΔ για την έναρξη διαπραγματεύσεων ή στο πλαίσιο της ανταλλαγής απόψεων ισχυρισθεί ότι δεν είναι υπόχρεος καταβολής εύλογης αμοιβής για οποιονδήποτε λόγο (μη χρήση «αντικειμένων προστασίας», υπαγωγή σε περιορισμό ή εξαίρεση), τότε η διαφορά υπάγεται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις των άρθρων 12 επ. ΚΠολΔ, και εισάγεται προς εκδίκαση κατά την τακτική διαδικασία (βλ. σκέψη 9).

6. Κατά την διαμόρφωση και εφαρμογή του αμοιβολογίου οι οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν αντικειμενικά κριτήρια, να ενεργούν χωρίς αυθαιρεσία και να μην προβαίνουν σε καταχρηστικές διακρίσεις (βλ. άρθρο 23 § 2 εδ. τελ. ν. 4481/2017). Η αξιούμενη αμοιβή πρέπει να είναι «εύλογη» (βλ. για την έννοια του όρου την Αιτιολογική Έκθεση ν. 4481/2017 σελ. 14). Μάλιστα, δεδομένου ότι εκ των πραγμάτων αποτελούν την βάση εκκίνησης για περαιτέρω διαπραγμάτευση με τους χρήστες ή τις αντιπροσωπευτικές ενώσεις αυτών, οι οργανισμοί οφείλουν να δημοσιοποιούν και να αναρτούν στην ιστοσελίδα τους τα αμοιβολόγια (βλ. άρθρα 6 § 1 περ. η', 23 § 2 και 28 § 1 περ. γ' ν. 4481/2017), ώστε να τηρείται η διαφάνεια και να εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των χρηστών της ίδιας κατηγορίας (βλ. Μ.Γ. Σινανίδου σε ΣυλλΔιαχΔικΠΠ, Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν 4481/2017, άρθρο 23 αριθ. 22, Σ. Σταυρίδου, ό.π., σελ. 217). Η κοινοποίηση του αμοιβολογίου στον ΟΠΙ και η ανάρτησή του στην ιστοσελίδα του τελευταίου αποτελεί μεν τυπική προϋπόθεση της ισχύος του, πλην, όμως, δεν συνεπάγεται ευθύνη του Ο.Π.Ι. για το περιεχόμενό του, ούτε παράγεται κάποιο είδος τεκμηρίου περί του ευλόγου των ποσών (βλ. Μ.Γ. Σινανίδου ό.π.· πρβλ. Αιτιολογική Έκθεση Ν. 4481/2017 σελ. 14 ως προς την υποχρέωση κοινοποίησης των συμφωνιών μεταξύ ΟΣΔ και αντιπροσωπευτικών ενώσεων χρηστών). Δηλαδή, η εύλογη αμοιβή δεν ταυτίζεται άνευ άλλου τινός με την περιλαμβανόμενη στο δημοσιευθέν αμοιβολόγιο του οικείου ΟΣΔ, διότι σε μία τέτοια περίπτωση ο προσδιορισμός του ύψους της θα είχε ανατεθεί στην απόλυτη κρίση του τελευταίου (πρβλ. Απ. Καραγκουνίδη, Αποζημίωση λόγω προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, 2014, αρ. 14.46), ενώ θα καθιστούσε άνευ αντικειμένου στην πράξη τα λοιπά συστήματα προσδιορισμού

της εύλογης αμοιβής. Συνακόλουθα, δεν δεσμεύει το επιλαμβανόμενο διαφοράς ως προς την εύλογη αμοιβή δικαστήριο (βλ. ΕφΘεσ 1810/2012 Αρμεν 2013.1660, ΕφΘεσ 929/2010 ΕΕμπΔ 2010.997, Κυπρούλη, ό.π., αριθ. 33). Πάντως, εάν το αμοιβολόγιο αποτέλεσε την βάση κατάρτισης συμβάσεων με ικανό αριθμό χρηστών ή έχει επιβεβαιωθεί με δικαστικές αποφάσεις, τότε ενδέχεται να ταυτίζεται με την «εύλογη αμοιβή» (πρβλ. Απ. Καραγκουνίδη ό.π.).

7. Οι συλλογικές συμφωνίες με αντιπροσωπευτικές οργανώσεις χρηστών θεσπίζουν ένα πλαίσιο όρων, με βάση τους οποίους θα διαμορφωθεί κατόπιν το περιεχόμενο των συμβάσεων καθενός από τους χρήστες – μέλη των συμβεβλημένων οργανώσεων (βλ. Σ. Σταυρίδου, ό.π., σελ. 220 - 221). Στην πράξη οι συμφωνίες αυτές προβλέπουν χαμηλότερη εύλογη αμοιβή σε σχέση με το δημοσιευθέν αμοιβολόγιο, συνδεδεμένες με την εκ μέρους των χρηστών τήρηση συγκεκριμένων υποχρεώσεων, π.χ. την χορήγηση αναλυτικών καταλόγων με το χρησιμοποιηθέν ρεπερτόριο ή την γνωστοποίηση οικονομικών και φορολογικών στοιχείων, οι οποίες συνεπάγονται την μείωση του διαχειριστικού κόστους του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 56, 54/Σινανίδου, Σ. Σταυρίδου, ό.π., σελ. 221). Όμως, εάν μία συμφωνία - πλαίσιο δεν συνδέεται με τέτοιες υποχρεώσεις, ώστε να δικαιολογείται απόκλιση από την αρχή της ίσης και δίκαιης μεταχείρισης των χρηστών όμοιας κατηγορίας, και παράλληλα έχει προσχωρήσει σε αυτήν η πλειοψηφία των οικείων χρηστών, τότε η με αυτόν τον τρόπο καθορισθείσα αμοιβή ενδέχεται να ταυτίζεται με την «εύλογη», ανεξαρτήτως εάν στην συμφωνία – πλαίσιο προβλέπεται άλλως για τους χρήστες που δεν συμβάλλονται με τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης [πρβλ. ΜονΠρΑθ 6872/2015 αδημ. (Χαρ. Γεωργακόπουλος)]. Άλλωστε, όταν ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης συμβάλλεται με αντιπροσωπευτική οργάνωση χρηστών και συμφωνεί σε ορισμένο ύψος της εύλογης αμοιβής, που πρέπει να καταβάλλουν τα μέλη του τελευταίου, αδιακρίτως και χωρίς κανέναν όρο, τότε συναποδέχεται ότι αυτή είναι η αντικειμενικώς εύλογη για την εκμετάλλευση του ρεπερτορίου του αμοιβή.

8. Το ύψος της εύλογης αμοιβής και οι λοιποί όροι καταβολής της δύναται να καθορισθούν με την κατάρτιση συμβάσεως μεταξύ ΟΣΔ και χρήστη (άρθρο 6 § 1 περ. β' ν. 4481/2017 «... καταρτίζουν συμβάσεις με τους χρήστες ... για την οφειλόμενη ... εύλογη, αμοιβή...», καθώς και άρθρο 49 § 1 εδ. γ' ν. 2121/1993 «... να συμφωνούν τις αμοιβές...»), σύστημα που φαίνεται να προκρίνει ο ενωσιακός νομοθέτης (βλ. το πρώτο εδάφιο της 13ης αιτιολογικής σκέψης του προοιμίου της κωδικοποιητικής οδηγίας

2006/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006 «σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας»). Στο πλαίσιο αυτό το άρθρο 49 § 1 εδ. γ' ν. 2121/1993, στο οποίο παραπέμπει το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου, καθιερώνει την υποχρέωση του ΟΣΔ να διαπραγματεύεται με τους χρήστες για την κατάρτιση των παραπάνω συμβάσεων (βλ. ΜΕΦΠειρ 146/2021 ΝΟΜΟΣ, ΕφΘεσ 1589/2014 ΕλλΔνη 2016.1102, ΕφΘεσ 1810/2012 ό.π., ΕφΑθ 915/2010 ΔΕΕ 2011.306, ΕφΘεσ 929/2010 ό.π., ΕφΘεσ 843/2010 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 2187/2008 ΝΟΜΟΣ, ΠΠρΘεσ 41003/2009 ΝΟΜΟΣ, ΠΠρΘεσ 9327/2008 Αρμεν 2008.1503, ΜΠρΘεσ 4816/2014 ΕλλΔνη 2014.1077, ΜΠρΘεσ 6345/2013 ΝΟΜΟΣ, Κυπρούλη, ό.π., αριθ. 37, Στ. Κουμάνη, ό.π., σελ. 1508). Αυτονόητο είναι ότι με την σύμβαση δεν παρέχεται άδεια χρήσης, ούτε γεννάται αυτή καθουτή η ενοχή, αφού αυτή ιδρύεται ex lege. Κατά τις διαπραγματεύσεις για την σύναψη σύμβασης τα μέρη οφείλουν αμοιβαία να συμπεριφέρονται σύμφωνα με την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη (άρθρο 197 ΑΚ). Η παρέκκλιση του σταδίου των διαπραγματεύσεων εκ μέρους του χρήστη (πέραν του εύλογου για κάθε περίπτωση χρόνου), ώστε να καθυστερήσει την καταβολή της εύλογης αμοιβής, συνιστά συμπεριφορά αντίθετη με την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, επιτρέπει δε στον οικείο ΟΣΔ να προσφύγει στο δικαστήριο (βλ. σκέψη 5 υπό ε' και στ'). Η νομοθετική πρόβλεψη περί συμβατικής ρύθμισης του ύψους της εύλογης αμοιβής αφορά την χρήση του ρεπερτορίου από την κατάρτισή της και εφεξής, δηλαδή για το μέλλον. Όταν μία σύμβαση καθορίζει το ύψος της εύλογης αμοιβής για παρελθούσα χρήση, παράλληλα δε – κατά τα συνήθως συμβαίνοντα – διαλαμβάνει τους όρους καταβολής της, π.χ. καταβολή σε δήλη ημέρα, εφάπαξ ή τμηματικώς με δόσεις κ.λπ., έχει τον χαρακτήρα – της μη ρυθμιζόμενης νομοθετικώς - σύμβασης αιτιώδους αναγνώρισης χρέους, με την οποία ο χρήστης αναγνωρίζει ότι οφείλει στον ΟΣΔ χρηματική παροχή συγκεκριμένου ύψους, απορρέουσα από την ex lege υποχρέωσή του (βλ. ΜονΠρΑθ 8573/2022 αδημ.). Εάν δεν καταβληθεί η συμφωνηθείσα ή αναγνωρισθείσα αμοιβή, η σχετική αγωγή εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία (βλ. ΜΕΦΙωαν 56/2022 ΝΟΜΟΣ, ΜονΠρΑθ 8573/2022 ό.π.).

9. Η κατ' άρθρο 22 §§ 7 και 6 εδ. τελ. ν. 4481/2017 προσφυγή στο Μονομελές Πρωτοδικείο, η οποία ενδέχεται να αφορά και χρονικό διάστημα προγενέστερο της άσκησης των οικείων ένδικων βοηθημάτων, δεδομένου ότι για την νομική βασιμότητά τους δεν απαιτείται – σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22 § 6 εδ. α' ν.

4481/2017 - η μη έναρξη της χρήσης των «αντικειμένων προστασίας» (βλ. Γ. Μπαμπέτα, Σημείωμα, ΔίΜΕΕ 2015.81, ιδίως αρ. 8), δικαιολογείται μόνο για την προσωρινή ή οριστική επίλυση συγκεκριμένης διαφοράς των διαδίκων, η οποία ανακύπτει «σε περίπτωση διαφωνίας ... ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 του ν. 2121/1993 και τους όρους πληρωμής της» (βλ. έτσι ρητώς άρθρο 22 § 7 εδ. α' ν. 4481/2017). Συνακόλουθα, για το ορισμένο της αίτησης ή της αγωγής προσδιορισμού του ύψους της εύλογης αμοιβής πρέπει να εκτίθεται κατ' άρθρα 688 § 1 και 216 § 1 ΚΠολΔ, αντιστοίχως, ότι υφίσταται διαφωνία ως προς το ύψος και τους όρους πληρωμής της. Η άνω διαφωνία προϋποθέτει λογικώς και αναγκαίως την ανεπιτυχή κατάληξη των διαπραγματεύσεων μεταξύ των διαδίκων (βλ. έτσι και ο Στ. Κουμάνης, ό.π., σελ. 1509), η διεξαγωγή των οποίων συνιστά – ως προελέχθη - ρητή κατ' άρθρο 49 § 1 εδ. τελ. ν. 2121/1993 υποχρέωση του οικείου οργανισμού συλλογικής διαχείρισης (βλ. την αμέσως προηγούμενη σκέψη). Τούτο δε, διότι εάν δεν έχει προηγηθεί η έναρξη διαπραγματεύσεων, δεν μπορεί να γίνει λόγος για «διαφωνία» των μερών (βλ. Α. Βεζυρτζή, Επίκαιρα δικονομικά ζητήματα στο πεδίο των συγγενικών δικαιωμάτων - Με αφορμή την ΕφΘεσ 350/2021, ΕφΑΔΠολΔ 2021.1421, ιδίως σελ. 1426). Σε κάθε περίπτωση η διαφωνία, περιοριζόμενη σε συγκεκριμένα μόνο ζητήματα, προϋποθέτει την κατάφαση της ύπαρξης αξίωσης του ΟΣΔ ή αντίστοιχα της ενοχικής υποχρέωσης του χρήστη για καταβολή της εύλογης αμοιβής (βλ. Α. Βεζυρτζή, ό.π., σελ. 1425· βλ. επίσης τα πραγματικά περιστατικά στην ΜΠρΑθ 1782/2020 ΝΟΜΟΣ, όπου ο χρήστης επιθυμούσε την ένταξη σε διαφορετική κατηγορία του αμοιβολογίου, αποδεχόμενος έτσι εμμέσως την υποχρέωσή του). Το περιορισμένο αυτό αντικείμενο δίκης υπήχθη για λόγους ταχύτητας προς επίλυση, προσωρινώς μεν στην διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (βλ. ΕφΘεσ 259/2010 Αρμεν 2011.414, ΕφΑθ 3058/2005 ΔΕΕ 2005.1179), οριστικώς δε στην ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, επειδή ακριβώς είναι στενά οριοθετημένο και δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες αποδεικτικές δυσχέρειες. Κατ' αποτέλεσμα, η συγκεκριμένη νομοθετική επιλογή διασπά την τηρούμενη διαδικασία για τις διαφορές που απορρέουν εκ του ν. 2121/1993, αφού άπασες οι λοιπές διαφορές που αφορούν την εύλογη αμοιβή συνεχίζουν να εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία (βλ. αντίθετα ΜΕΦΙωαν 56/2022 ό.π., ΜΕΦΑθ 4935/2021 ΕφΑΔΠολΔ 2022.592, ΜΕΦΠειρ 351/2021 ΝΟΜΟΣ, ΜΕΦΑθ 4408/2021 ΔΕΕ 2022.319, ΜΕΦΘεσ 350/2021 ΔΕΕ 2021.920· οι πρώτες τρεις αποφάσεις βασίζουν, μεταξύ άλλων, το σκεπτικό τους στην - ορθή σε επίπεδο ουσιαστικού δικαίου - επισήμανση ότι η διαφωνία «δεν είναι στοιχείο του πραγματικού του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου», δηλαδή του άρθρου 49 ν.

2121/1993, καίτοι σε δικονομικό επίπεδο κρίσιμη είναι η διάταξη του άρθρου 22 § 7 ν. 4481/2017). Έτσι, εάν ο χρήστης αρνείται ακόμα και αυτή καθαυτή την ενοχική υποχρέωσή του να καταβάλει την εύλογη αμοιβή, τότε η διαφωνία δεν περιορίζεται μόνο στο «ύψος της εύλογης αμοιβής και τους όρους πληρωμής της», αλλά πρόκειται για μία πολύ πιο σύνθετη διαφορά με εντονότερο το στοιχείο της αντιδικίας, ο δε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης αξιώνει την καταβολή της εύλογης αμοιβής μόνο με άσκηση αγωγής, η οποία ερείδεται στην διάταξη του άρθρου 49 § 5 ν. 2121/1993 και εισάγεται προς εκδίκαση κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον του καθ' ύλην αρμόδιου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις των άρθρων 12 επ. ΚΠολΔ, αφού από καμία διάταξη του ν. 4481/2017 δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης υπήγαγε το σύνολο των διαφορών μεταξύ Ο.Σ.Δ. και χρηστών στην ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (βλ. Α. Βεζυρτζή, ό.π., σελ. 1425, Ε. Σπερδόκλη, Δικονομικά ζητήματα του Δικαίου Πνευματικής Ιδιοκτησίας, 2021, σελ. 187). Εξάλλου, το εύλογο ή μη της αξιούμενης αμοιβής θα αποτελέσει προδικαστικό ζήτημα της εκδικαζόμενης κατά την τακτική διαδικασία αγωγής, καθώς το δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τον μονομερή μέσω της κατάρτισης αμοιβολογίου καθορισμό του ύψους της (βλ. σκέψη 6). Η υιοθέτηση της αντίθετης άποψης περί της εκδίκασης όλων των αγωγών ως προς την καταβολή της εύλογης αμοιβής κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών συνιστά *contra legem* ερμηνεία, αφού απογυμνώνει στην πράξη το ρυθμιστικό περιεχόμενο τόσο της διάταξης του άρθρου 22 § 7 ν. 4481/2017 (ο όρος «διαφωνία ... ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 του ν. 2121/1993 και τους όρους πληρωμής της» είτε αγνοείται, είτε διευρύνεται, ώστε να καταλαμβάνει κάθε διαφορά ΟΣΔ και χρήστη σχετικά με την εύλογη αμοιβή), αλλά και εκείνο της διάταξης του άρθρου 49 § 1 εδ. γ' ν. 2121/1993 (η διαπραγμάτευση δεν θεωρείται υποχρεωτική, βλ. π.χ. ΜΕΦΙωαν 56/2022 ό.π., ΜΕΦΠειρ 351/2021 ό.π.), ενώ δεν συμβιβάζεται με την ενεργητική νομιμοποίηση του χρήστη των αντικειμένων προστασίας προς υποβολή αίτησης ή αγωγής καθορισμού της εύλογης αμοιβής. Πράγματι, δυσχερώς μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο χρήστης, ο οποίος έχει οχληθεί για την καταβολή εύλογης αμοιβής από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, καίτοι δεν χρησιμοποιεί το ρεπερτόριο του τελευταίου, δύναται να προσφύγει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών και να αιτηθεί τον προσωρινό (με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων) ή οριστικό καθορισμό της εύλογης αμοιβής σε μηδενικό επίπεδο (πρόκειται κατ' ουσία για αίτημα αρνητικής αναγνωριστικής αγωγής, η οποία αποτελεί αντικείμενο τακτικής διαγνωστικής δίκης, βλ. σχετικά ΜΠρΤρικ 578/2002 ΕπισκΕΔ 2002.601). Επιπροσθέτως, η υπαγωγή της

προαναφερόμενης πολυσύνθετης διαφοράς στην ειδική διαδικασία δυσχερώς συνάδει με την εκδίκαση της – απλούστερης σε νομικό και ουσιαστικό επίπεδο – διαφοράς περί μη καταβολής της συμφωνηθείσας ή αναγνωρισθείσας εύλογης αμοιβής κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον του αρμόδιου κατά τις γενικές διατάξεις δικαστηρίου. Τέλος, επισημαίνεται ότι με τον προπαρατιθέμενο διαχωρισμό των αντικειμένων δίκης ουδείς των ενδιαφερομένων (οργανισμός και χρήστης) στερείται της αποτελεσματικής παροχής δικαστικής προστασίας, παράλληλα δε αποτρέπεται ο τεχνητός διπλασιασμός των δικών με αντικείμενο την εύλογη αμοιβή, αλλά και η συνεπαγόμενη οικονομική επιβάρυνση των χρηστών (δαπάνες διεξαγωγής πολλαπλών δικών, επιδίκαση δικαστικών εξόδων).

10. Από τις προπαρατιθέμενες σκέψεις προκύπτει ότι το ύψος της εύλογης αμοιβής και οι όροι πληρωμής της καθορίζονται κατά τρόπο δεσμευτικό για αμφότερα τα μέρη, ΟΣΔ και χρήστη, είτε με την κατάρτιση σύμβασης, είτε με διαιτητική ή δικαστική απόφαση. Αυτονόητο είναι ότι για την ίδια χρονική περίοδο χρήσεως του ρεπερτορίου αποκλείεται η παράλληλη ισχύς περισσότερων εκ των ανωτέρω «δεσμευτικών» συστημάτων. Τα τελευταία δύνανται να εναλλάσσονται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους χρήσεως, χαίρουν δε αυτοτέλειας ως προς τις προϋποθέσεις εφαρμογής τους, υπό την έννοια ότι με κάθε σύστημα «καθορίζεται» το ύψος της εύλογης αμοιβής βάσει της διάταξης του άρθρου 23 § 1 ν. 4481/2017 (βλ. σκέψη 12) κατά τρόπο αυτόνομο, χωρίς ο «καθορισμός» αυτός να αξιολογείται ως «μεταρρύθμιση» τυχόν προϋσχύσαντος συστήματος. Αντίθετο πόρισμα εισάγει εμμέσως ως πρόσθετη προϋπόθεση την – μη προβλεπόμενη στο νόμο - ουσιώδη μεταβολή των συνθηκών, που δικαιολογεί την μεταρρύθμιση του προγενέστερου συστήματος καθορισμού της εύλογης αμοιβής. Μάλιστα, ειδικά στην περίπτωση όπου είχε προηγηθεί ο συμβατικός καθορισμός, η έμμεση εισαγωγή της άνω πρόσθετης προϋπόθεσης, την οποία πρέπει να επικαλεσθεί και αποδείξει ο προσφεύγων στο δικαστήριο, οδηγεί στην ουσία στην παγίωση μίας ρύθμισης, που ενδέχεται να μην ανταποκρινόταν εξ αρχής στα αντικειμενικά κριτήρια του άρθρου 23 § 1 ν. 4481/2017.

11. Έτσι, ακόμα και εάν έχει καταρτισθεί σύμβαση μεταξύ του ΟΣΔ και του χρήστη, που ρυθμίζει το ύψος της εύλογης αμοιβής και των όρων πληρωμής της, έκαστος των συμβαλλομένων δικαιούται να προσφύγει στο δικαστήριο, αιτούμενος τον οριστικό ή προσωρινό καθορισμό των άνω ζητημάτων. Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνονται τα εξής:

α) η προσφυγή στο δικαστήριο προϋποθέτει, ως προελέχθη (βλ. σκέψη 9), την διαφωνία ΟΣΔ και χρήστη ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής και τους όρους πληρωμής, συνακόλουθα δε απαιτείται να έχει προηγηθεί στάδιο έναρξης διαπραγματεύσεων (π.χ.

αίτημα του χρήστη στον ΟΣΔ για καθορισμό της αμοιβής σε συγκεκριμένο ύψος και διαφωνία του τελευταίου), β) η πρόσκληση προς διαπραγμάτευση δεν λύνει την προγενέστερη σύμβαση άνευ ετέρου, η οποία έτσι εξακολουθεί να ρυθμίζει τις σχέσεις των μερών εωσότου λυθεί, π.χ. με καταγγελία, ή καταστεί άνευ αντικειμένου, επειδή η εύλογη αμοιβή καθορίζεται πλέον προσωρινώς ή οριστικώς με βάση την δικαστική απόφαση, γ) για το ορισμένο της αίτησης ή αγωγής καθορισμού απαιτείται μόνον η επίκληση της διαφωνίας των μερών ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής και τους όρους πληρωμής της (βλ. σκέψη 9), καθώς και η – συνοπτική – παράθεση των εφαρμοστέων εν προκειμένω κριτηρίων υπολογισμού (βλ. τις αμέσως επόμενες σκέψεις), τα οποία επιστηρίζουν το οικείο αίτημα, δ) τα αποτελέσματα της δικαστικής απόφασης ανατρέχουν καταρχήν στον χρόνο άσκησης της αγωγής ή, εάν έχει προηγηθεί στάδιο προσωρινού καθορισμού, στον χρόνο άσκησης της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, χωρίς να αποκλείεται η κατόπιν σχετικού αιτήματος αναδρομή και σε προγενέστερο χρονικό διάστημα (βλ. σκέψη 9), εφόσον, όμως, αυτό (χρονικό διάστημα) δεν καταλαμβάνεται από την προγενέστερη σύμβαση (βλ. ανωτέρω υπό β'), αφού, ως προελέχθη, αποκλείεται η παράλληλη ισχύς περισσότερων «δεσμευτικών» συστημάτων καθορισμού της εύλογης αμοιβής (βλ. την αμέσως προηγούμενη σκέψη), και ε) η απόφαση που καθορίζει οριστικώς το ύψος της εύλογης αμοιβής είναι διαπλαστική και, ως εκ τούτου, μη δεκτική προσωρινής εκτέλεσης. Με την τελεσιδικία της απόφασης το χρέος καθίσταται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, ενώ από την επίδοση της τελεσίδικης απόφασης άρχεται η τοκοφορία (βλ. Κυπρούλη, ό.π., αρ. 30). Βέβαια, εάν η αγωγή έχει ασκηθεί από τον ΟΣΔ, είναι δυνατή η αντικειμενική σώρευση καταψηφιστικού αιτήματος επιδίκασης της εύλογης αμοιβής, όπως ρητώς προβλέπει η διάταξη του άρθρου 22 § 6 εδ. τελ. ν. 4481/2017, στην οποία παραπέμπει το εδάφιο β' της παραγράφου 7 του ίδιου άρθρου, καθώς και αιτήματος περί κηρύξεως της καταψηφιστικής διάταξης προσωρινώς εκτελεστής. Πράγματι, σκοπός του νομοθέτη δεν ήταν να αποστεί από το συζητητικό σύστημα (άρθρο 106 ΚΠολΔ).

12. Η εύλογη αμοιβή του άρθρου 49 § 5 ν. 2121/1993 εξευρίσκεται με βάση την διάταξη του άρθρου 23 § 1 ν. 4481/2017 (βλ. Γ. Μπαμπέτα σε Συλλ. Διαχ. Δικ. Π.Π., Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν 4481/2017, άρθρο 22 αριθ. 60), η οποία κωδικοποιεί την σχετική νομολογία του ΔΕΕ (βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν. 4481/2017 σελ. 14), που – κατ' αποτέλεσμα – αξιοποιείται για την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή μίας πρόνοιας εθνικού καθαρά χαρακτήρα. Παρά την ένταξη της παραπάνω διάταξης στο σχετικό με την κατάρτιση και δημοσίευση αμοιβολογίου άρθρο του ν. 4481/2017 πρέπει να γίνει δεκτό

ότι τυγχάνει εφαρμογής σε κάθε σύστημα προσδιορισμού της εύλογης αμοιβής, ήτοι και στον καθορισμό βάσει συμβάσεως (βλ. Γ. Μπαμπέτα, ό.π., αριθ. 55) ή μετά από απόφαση πολιτικού ή διαιτητικού δικαστηρίου.

13. Η «κατάλληλη» κατ' άρθρο 23 § 1 εδ. α' ν. 4481/2017 εύλογη αμοιβή αντιστοιχεί στην «αντιπαροχή» της χρήσεως του νομίμως εγγεγραμμένου υλικού φορέα για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο (πρβλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 18ης Νοεμβρίου 2020, C-147/19, Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación, EU:C:2020:935, σκέψη 29, της 14ης Ιουλίου 2005, C-192/04, Lagardère Active Broadcast, EU:C:2005:475, σκέψη 50, της 6ης Φεβρουαρίου 2003, C-245/00, SENA, EU:C:2003:68, ΔίΜΕΕ 2004.114, σκέψη 37), ήτοι σε εκείνη που θα λάμβανε ο ερμηνευτής ή εκτελεστής, εάν είχε την εξουσία να χορηγήσει την οικεία άδεια χρήσης (βλ. Γ. Μπαμπέτα, ό.π., αριθ. 60). Σύμφωνα με το αντικειμενικό κριτήριο, που καθιερώνει το άρθρο 23 § 1 εδ. β' ν. 4481/2017 (βλ. Γ. Μπαμπέτα, ό.π., αριθ. 48 επ.), ο εύλογος χαρακτήρας της αμοιβής συνάπτεται με την οικονομική αξία της συγκεκριμένης χρήσης στις οικονομικές συναλλαγές (πρβλ. απόφαση ΔΕΕ της 4ης Οκτωβρίου 2011, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-403/08 και C-429/08, Football Association Premier League κ.λπ., EU:C:2011:631, σκέψη 109, Lagardère Active Broadcast σκέψη 50), όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την φύση και την έκταση της χρήσης του συγκεκριμένου αντικειμένου προστασίας. Ως κριτήρια λαμβάνονται υπόψη πρωτίστως η πραγματική και δυνητική τηλεθέαση, καθώς και η γλώσσα μετάδοσης της εκπομπής (βλ. Football Association Premier League κ.λπ. σκέψη 110, Lagardère Active Broadcast σκέψη 51, SENA σκέψη 46), η σπουδαιότητα της συμβολής της ερμηνείας στο οπτικοακουστικό έργο (πρβλ. την δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου της κωδικοποιητικής οδηγίας 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006 «σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας», την απόφαση ΔΕΕ της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, C-265/19, Recorded Artists Actors Performers, EU:C:2020:677, σκέψη 56, Κυπρούλη, ό.π. αριθ. 3), αλλά και έτεροι μεταβλητοί ή σταθεροί συντελεστές, όπως ο αριθμός ωρών μεταδόσεως των υλικών φορέων (πρβλ. SENA σκέψη 46), το ύψος της εύλογης αμοιβής, που έχει καθορισθεί συμβατικά, είτε με μεμονωμένους ομοειδείς χρήστες (βλ. ΜΕφΙωαν 56/2022 ό.π., Κυπρούλη, ό.π. αριθ. 34), είτε με αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών (βλ. ρητή αναφορά σε «συμφωνία – μνημόνιο» στις ΜΕφΑθ 4408/2021 ό.π., ΜΕφΘεσ 350/2021, ό.π.), το ύψος της εύλογης αμοιβής που καθορίστηκε με προγενέστερες αποφάσεις του

ιδίου ή άλλου δικαστηρίου για ομοειδείς χρήστες (βλ. ΜΕΦΠατρ 477/2021 ΝΟΜΟΣ, Εφαθ 915/2010 ό.π.), καθώς και το ύψος της καταβαλλόμενης αμοιβής από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, γειτονικά και μη (πρβλ. SENA σκέψη 46, βλ. Κυπρούλη, ό.π. αριθ. 34· με την αυτονόητη προϋπόθεση ότι υφίσταται αντίστοιχη νομοθετική πρόβλεψη στα κράτη αυτά). Σε κάθε περίπτωση, τα εφαρμοζόμενα κριτήρια για τον υπολογισμό της εύλογης αμοιβής πρέπει να επιτρέπουν την επίτευξη της δέουσας ισορροπίας μεταξύ του συμφέροντος των ερμηνευτών ή εκτελεστών να εισπράττουν τέτοια αμοιβή λόγω της ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως του υλικού φορέα εικόνας ή ήχου και εικόνας, στον οποίο έχει εγγραφεί η ερμηνεία τους, και του συμφέροντος των χρηστών να μπορούν να μεταδίδουν ραδιοτηλεοπτικώς τον εν λόγω υλικό φορέα (πρβλ. Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación σκέψη 54, Lagardère Active Broadcast σκέψη 49, SENA σκέψεις 36 και 46).

14. Εφόσον εφαρμοσθούν τα αναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη σκέψη κριτήρια και επιτευχθεί η δέουσα ισορροπία μεταξύ των μερών, τότε δεν μπορεί να γίνει λόγος για εύλογη αμοιβή δυσανάλογη προς την οικονομική αξία της προσφερόμενης παροχής, ούτε, συνακόλουθα, για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης, που ενδεχομένως κατέχει εκ των πραγμάτων ο οικείος ΟΣΔ [βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, C-177/16, Biedrība "Autortiesību un komunikāšanās konsultāciju aģentūra - Latvijas Autoru apvienība" Konkurences padome (AKKA/LAA), EU:C:2017:689, σκέψη 35, της 11ης Δεκεμβρίου 2008, C-52/07, Kanal 5 και TV 4, EU:C:2008:703, σκέψη 28]. Για την διάγνωση του υπερβολικού ή μη χαρακτήρα της εύλογης αμοιβής εγκύρως χρησιμοποιείται, μεταξύ άλλων, η μέθοδος, που βασίζεται σε σύγκριση των εφαρμοζομένων στο οικείο κράτος μέλος τιμών με τις εφαρμοζόμενες σε άλλα κράτη μέλη τιμές, διορθωμένες με βάση τον δείκτη ισοδυναμίας αγοραστικής δύναμης, με την προϋπόθεση ότι: α) τα κράτη μέλη αναφοράς (πρόσφορες ανάλογες αγορές) επιλέγονται με βάση τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε περιπτώσεως και με αντικειμενικά, πρόσφορα και επαληθεύσιμα κριτήρια, στα οποία συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι καταναλωτικές συνήθειες και άλλα οικονομικά ή κοινωνικο-πολιτιστικά στοιχεία, όπως το ακαθάριστο εθνικό προϊόν ανά κάτοικο και η πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά (βλ. AKKA/LAA σκέψεις 38 επ.), και β) η σύγκριση των εφαρμοζομένων στο οικείο κράτος μέλος τιμών και των τιμών που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη πραγματοποιείται επί ομοιόμορφης βάσεως, δηλαδή χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του ύψους της εύλογης αμοιβής τα ίδια ή παρόμοια κριτήρια (βλ. AKKA/LAA

σκέψεις 43 επ.).

15. Από τις παραπάνω σκέψεις συνάγεται ότι, όταν το δικαστήριο, που επιλαμβάνεται διαφοράς ως προς την εύλογη αμοιβή, συναξιολογεί ως ένα από τα κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους της τις εφαρμοζόμενες σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ τιμές, διασφαλίζει ταυτόχρονα την συμβατότητα της κρίσης του με το δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού.

16. Τέλος, όταν η αγωγή εισάγεται να δικαστεί κατά την τακτική διαδικασία, ενώ εφαρμοστέα είναι κάποια ειδική διαδικασία, δεν τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 591 § 6 ΚΠολΔ, λόγω των διαφορετικών κανόνων που διέπουν την συζήτηση, αλλά και την προπαρασκευή της. Σε μία τέτοια περίπτωση το δικαστήριο με μη οριστική απόφασή του παραπέμπει την υπόθεση σε άλλη συνεδρίαση, ώστε να εφαρμοστεί η ορθή διαδικασία (βλ. ΠολΠρΠατρ 169/2021 ΝΟΜΟΣ, ΜΠρΘεσ 5704/2017 ΕπΑκ 2019.332, Κ. Μακρίδου, Ειδικές διαδικασίες, 2017, σελ. 12 – 13, Ν. Βόκα, Εισήγηση για την εφαρμογή του Ν. 4335/15 στην τακτική διαδικασία, Αρμεν 2016.15, ιδίως σελ. 16, Ε. Τσιώρα, Εφαρμογή του ν. 4335/2015 στην τακτική και τις ειδικές διαδικασίες - ζητήματα διαχρονικού δικαίου – επισκόπηση νομολογίας, Αρμεν 2018.1615, ιδίως σελ. 1634). Πάντως, εάν έχει τηρηθεί η αρμόζουσα διαδικασία, ιδίως η ανάπτυξη των ισχυρισμών προφορικά στο ακροατήριο κατά την συζήτηση με καταχώρισή τους στα πρακτικά, τότε το δικαστήριο δύναται, με γνώμονα την αρχή της οικονομίας της δίκης, να κρατήσει και να δικάσει την διαφορά κατά την προσήκουσα διαδικασία (βλ. ΜονΕφΑιγ 80/2020 ΝΟΜΟΣ).

17. Στην προκείμενη περίπτωση η ενάγουσα εκθέτει ότι διατηρεί τον τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας νομού Αττικής με τον διακριτικό τίτλο «...». Ότι ο εναγόμενος είναι οργανισμός συλλογικής διαχείρισης και προστασίας συγγενικών δικαιωμάτων των ηθοποιών. Ότι δυνάμει του από 1.9.2010 ιδιωτικού συμφωνητικού οι διάδικοι ρύθμισαν συμβατικώς το ύψος της εύλογης αμοιβής, η οποία οφείλεται στους ηθοποιούς που συμμετέχουν στην μεταγλώττιση των οπτικοακουστικών έργων, καθώς και τους όρους καταβολής της. Ότι, ειδικότερα, καθορίστηκε αφενός μεν το ύψος της εύλογης αμοιβής στο ποσό των 21 ευρώ για κάθε ραδιοτηλεοπτική αναμετάδοση (επανάληψη) της ερμηνείας τους, η οποία έχει εγγραφεί σε υλικό φορέα ήχου και εικόνας διάρκειας έως 29 λεπτών, αφετέρου δε η ανά εξάμηνο εκκαθάριση (στις 30.6 και 31.12) και καταβολή της (στις 30.9 και 31.3, αντιστοίχως). Ότι με τον εναγόμενο εισήλθαν σε διαπραγματεύσεις προς κατάρτιση νέας σύμβασης. Ότι οι διάδικοι διαφώνησαν ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής. Ότι κατήγγειλε την από 1.9.2010 σύμβαση στις 7.12.2018,

όταν και επέδωσε στον εναγόμενο την από 26.11.2018 εξώδικη δήλωση – καταγγελία. Ότι άσκησε την με αριθμό κατάθεσης 1530/194/2019 αίτηση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, το οποίο δέχθηκε αυτή εν μέρει ως ουσία βάσιμη με την με αριθμό 3849/2019 απόφασή του και, ακολούθως, καθόρισε προσωρινά το ύψος της εύλογης αμοιβής και τους όρους πληρωμής της για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής. Ότι με βάση τα ειδικώς αναφερόμενα στην αγωγή κριτήρια υπολογισμού το ύψος της εύλογης αμοιβής για τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωττισμένων οπτικοακουστικών έργων διάρκειας έως 29 λεπτών, πρέπει να καθορισθεί για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής: α) στα ποσά των 16, 8 και 6 ευρώ για την πρώτη, την δεύτερη και την τρίτη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, εντός της τηλεοπτικής ζώνης των ωρών 07:00 – 15:00, β) στα ποσά των 21, 10 και 8 ευρώ για την πρώτη, την δεύτερη και την τρίτη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, εντός της τηλεοπτικής ζώνης των ωρών 15:00 – 18:00, γ) στα ποσά των 10, 5 και 5 ευρώ για την πρώτη, την δεύτερη και την τρίτη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, εντός της τηλεοπτικής ζώνης των ωρών 18:00 – 24:00, και δ) στα ποσά των 8, 5 και 5 ευρώ για την πρώτη, την δεύτερη και την τρίτη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, εντός της τηλεοπτικής ζώνης των ωρών 24:00 – 07:00. Ότι για τους αναφερόμενους στην αγωγή λόγους πρέπει για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής να πραγματοποιείται αφενός μεν η εκκαθάριση της άνω αμοιβής έως την 30.9 για το πρώτο εξάμηνο του ίδιου έτους και έως την 30.3 για το δεύτερο εξάμηνο του προηγούμενου έτους, αφετέρου δε καταβολή της εκκαθαρισθείσας αμοιβής εντός ενενήντα (90) ημερών από την έκδοση του νόμιμου παραστατικού.

18. Με αυτό το περιεχόμενο η ενάγουσα ζητεί: α) να καθορισθεί οριστικώς για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής σύμφωνα με τα προπαρατιθέμενα, αφενός το ύψος της εύλογης αμοιβής για τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωττισμένων οπτικοακουστικών έργων διάρκειας έως 29 λεπτών, και αφετέρου οι όροι πληρωμής της, και β) να καταδικασθεί ο εναγόμενος στην δικαστική της δαπάνη.

19. Με το παραπάνω περιεχόμενο και αιτήματα η αγωγή παραδεκτώς εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου, το οποίο είναι υλικά (άρθρο 22 § 7 – 6 εδ. τελ. ν. 4481/2017), τοπικά (άρθρο 25 § 2 ΚΠολΔ) και λειτουργικά αρμόδιο (βλ. άρθρο 3 § 26α ν. 2479/1997 σε συνδυασμό με το άρθρο 2.Β.ΙΙΙ του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πρωτοδικείου Αθηνών, που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. Β' 366/17.2.2016). Όμως, η αγωγή εισήχθη εσφαλμένως προς εκδίκαση κατά την τακτική διαδικασία και όχι κατά την προσήκουσα ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών. Το Δικαστήριο,

λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της οικονομίας της δίκης και την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης της ενάγουσας, που καθ' υπόδειξη του Προέδρου Υπηρεσίας (βλ. τις προτάσεις της) άσκησε την αγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου, το οποίο, ως προελέχθη, είναι λειτουργικά αρμόδιο προς εκδίκαση του συνόλου των υποθέσεων πνευματικής ιδιοκτησίας, συνεπώς και της επίδικης διαφοράς, κρίνει ότι πρέπει να κρατήσει και να δικάσει την τελευταία κατά την – κατά τεκμήριο αυστηρότερη - τακτική διαδικασία. Άλλωστε, η εκδίκαση της ένδικης υπόθεσης κατά διαφορετική διαδικασία δεν δημιουργεί ακυρότητα, εκτός και εάν δεν εφαρμόσθηκε ειδικός σε αυτή δικονομικός κανόνας που έπρεπε να εφαρμοσθεί και ο οποίος περιέχει ή ευνοϊκότερες για τον εναγόμενο ή αυστηρότερες για την ενάγουσα διατάξεις (βλ. ΑΠ 26/2022 ΝΟΜΟΣ). Σημειωτέον ότι, το Δικαστήριο δεν δύναται να δικάσει την υπόθεση κατά την προσήκουσα διαδικασία, διότι δεν έχει προηγηθεί η προφορική ανάπτυξη των ισχυρισμών στο ακροατήριο κατά την συζήτηση με καταχώρισή τους στα πρακτικά (βλ. σκέψη 16).

20. Η αγωγή είναι παραδεκτή, απορριπτομένου του αρνητικού περί αοριστίας ισχυρισμού του εναγομένου, αφού στο αγωγικό δικόγραφο διαλαμβάνονται όλα τα αναγκαία για την θεμελίωσή της γεγονότα, χωρίς να είναι αναγκαία η μείζονα εξειδίκευση των – κατά την ενάγουσα – εφαρμοστέων κριτηρίων υπολογισμού της εύλογης αμοιβής, αφού αρκεί η συνοπτική περιγραφή τους (βλ. σκέψεις 9 και 11· αφορούν ζητήματα απόδειξης) ή η παράθεση πρόσθετων πραγματικών περιστατικών, που ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο του επίδικου χρονικού διαστήματος. Συνεπώς, δεν χρειάζεται οποιαδήποτε αναφορά σε προϋφιστάμενη σύμβαση περί καθορισμού της εύλογης αμοιβής, πολύ περισσότερο δεν είναι αναγκαία η έκθεση πραγματικών περιστατικών περί ουσιώδους μεταβολής των συνθηκών, που δικαιολογεί έναν διαφορετικό της προϊσχύουσας σύμβασης καθορισμό από το Δικαστήριο (βλ. σκέψη 10). Είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 49 §§ 1, 4, 5 ν. 2121/1993, 2 §§ 1, 3, 3, 6 § 1 α', ια', 22 §§ 6 εδ. τελ., 7, 23 § 1, 54 § 1 ν. 4481/2017 και 176 ΚΠολΔ. Επομένως, η αγωγή πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της.

21. Κατά το άρθρο 281 ΑΚ η άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται αν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος. Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, το δικαίωμα θεωρείται ότι ασκείται καταχρηστικά, όταν η συμπεριφορά του δικαιούχου, που προηγήθηκε ή η πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε, κατά το

χρονικό διάστημα που μεσολάβησε, ή οι περιστάσεις που μεσολάβησαν, χωρίς κατά νόμο να εμποδίζουν τη γένεση ή να επάγονται την απόσβεση του δικαιώματος, καθιστούν μη ανεκτή τη μεταγενέστερη άσκησή του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου. Τούτο συμβαίνει, ιδίως, όταν από την προηγηθείσα συμπεριφορά του δικαιούχου έχει δημιουργηθεί στον υπόχρεο, και μάλιστα ευλόγως, η πεποίθηση ότι ο δικαιούχος δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμά του. Μόνη δε η αδράνεια του δικαιούχου ή του δικαιοπαρόχου του για μακρό χρόνο και πάντως μικρότερο από αυτόν της παραγραφής, δεν αρκεί για να καταστήσει καταχρηστική την μετέπειτα άσκηση του δικαιώματος, ακόμη και όταν δημιούργησε στον οφειλέτη την πεποίθηση ότι δεν υπάρχει το δικαίωμα ή ότι δεν πρόκειται πλέον να ασκηθεί, αλλά απαιτείται να συντρέχουν επιπλέον ειδικές συνθήκες και περιστάσεις, προερχόμενες κυρίως από τη συμπεριφορά των μερών και σε αιτιώδη μεταξύ τους συνάφεια ευρισκόμενες, με βάση τις οποίες, καθώς και την αδράνεια του δικαιούχου, η μεταγενέστερη άσκηση του δικαιώματος, που τείνει σε ανατροπή της κατάστασης, που δημιουργήθηκε υπό τις παραπάνω ειδικές συνθήκες και περιστάσεις και διατηρήθηκε για μακρό χρόνο, να εξέρχεται των ορίων που επιβάλλει η διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ. Δεν είναι πάντως απαραίτητο η επιχειρούμενη από το δικαιούχο ανατροπή της διαμορφωμένης αυτής κατάστασης να προκαλεί αφόρητες ή δυσβάστακτες συνέπειες στον οφειλέτη, αλλά αρκεί να έχει και απλώς δυσμενείς επιπτώσεις στα συμφέροντά του (βλ. ΟΛΑΠ 2/2019 ΕφΑΔ 2019.534).

22. Ο εναγόμενος με τις προτάσεις του ισχυρίστηκε ότι η αγωγή ασκήθηκε καταχρηστικώς, επειδή η ενάγουσα κατά την διάρκεια ισχύος του από 1.9.2010 ιδιωτικού συμφωνητικού, ήτοι επί 8 περίπου έτη, ουδέποτε διαμαρτυρήθηκε ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής, ούτε αιτήθηκε την αναπροσαρμογή του. Ότι η ενάγουσα έθεσε για πρώτη φορά ζήτημα αναπροσαρμογής του ύψους της εύλογης αμοιβής μετά την κοινοποίηση της από 25.5.2018 εξώδικης πρόσκλησης, με την οποία οχλήθηκε προς καταβολή της οφειλόμενης εύλογης αμοιβής για την χρήση των ετών 2014 – 2017. Ότι από την παραπάνω αδράνεια της ενάγουσας είχε δημιουργηθεί στον εναγόμενο η πεποίθηση ότι η ενάγουσα δεν πρόκειται να προσφύγει στον δικαστικό καθορισμό του ύψους της εύλογης αμοιβής. Ότι με την άσκηση της αγωγής επέρχεται βλάβη του ΟΣΔ και των μελών του, αφού θα καθυστερήσει περαιτέρω η εκ μέρους της ενάγουσας καταβολή της εύλογης αμοιβής.

23. Ο ισχυρισμός αυτός συνιστά ένσταση αποδυνάμωσης δικαιώματος, που είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας, επειδή ο εναγόμενος πέραν της αδράνειας

της ενάγουσας δεν επικαλείται άλλα περιστατικά, ικανά να συγκροτήσουν συμπεριφορά της τελευταίας αντίθετη προς την καλή πίστη.

24. Περαιτέρω, ο εναγόμενος ζητεί με τις προτάσεις του να υποχρεωθεί η ενάγουσα να του καταβάλει την εύλογη αμοιβή, όπως το ύψος αυτής θα καθορισθεί με την εκδοθησόμενη απόφαση.

25. Το ανωτέρω αίτημα δεν συνιστά μέσο επίθεσης και άμυνας, αλλά προσιδιάζει σε ανταγωγή, αφού προβάλλεται ίδιο αυτοτελές αίτημα παροχής έννομης προστασίας (βλ. Γ. Διαμαντόπουλο, Η ανταγωγή κατά τον ΚΠολΔ, 2003, σελ. 24 επ.), η οποία (ανταγωγή) είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη ελλείψει της αναγκαίας έγγραφης προδικασίας, καθώς δεν ασκήθηκε με χωριστό δικόγραφο (άρθρα 111 και 268 § 4 εδ. α' ΚΠολΔ).

26. Από την εκτίμηση των με αριθμό 10.981, 10.982 και 10.983/6.12.2019 ένορκων βεβαιώσεων των μαρτύρων, ..., ενώπιον του συμβολαιογράφου Αθηνών, ..., τις οποίες νόμιμα επικαλείται και προσκομίζει η ενάγουσα, με πρωτοβουλία της οποίας λήφθηκαν μετά από νομότυπη και εμπρόθεσμη κατ' άρθρο 422 § 1 ΚΠολΔ κλήτευση του εναγομένου (βλ. την με αριθμό 6Γ'/3.12.2019 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών, ...), των με αριθμό 1350 και 1351/9.12.2019 ένορκων βεβαιώσεων των μαρτύρων, ... και ..., ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών, ..., τις οποίες νόμιμα επικαλείται και προσκομίζει ο εναγόμενος, με πρωτοβουλία του οποίου λήφθηκαν μετά από νομότυπη και εμπρόθεσμη κατ' άρθρο 422 § 1 ΚΠολΔ κλήτευση της ενάγουσας (βλ. την με αριθμό 2.508Δ/4.12.2019 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών, ...), καθώς και των εγγράφων, που οι διάδικοι νόμιμα επικαλούνται και προσκομίζουν, με την σημείωση ότι δεν λαμβάνονται υπόψη ως εκπρόθεσμα, αφενός μεν τα έγγραφα με αριθμό σχετικών 55 – 62, τα οποία η ενάγουσα επικαλείται και προσκομίζει με την κατ' άρθρο 237 § 2 ΚΠολΔ προσθήκη στις προτάσεις της, αφετέρου δε τα έγγραφα με αριθμό σχετικών 27 – 29, που ο εναγόμενος επικαλείται και προσκομίζει με την κατ' άρθρο 237 § 2 ΚΠολΔ προσθήκη στις προτάσεις του, διότι δεν τείνουν σε αντίκρουση ισχυρισμού των αντιδίκων τους, που προβλήθηκε το πρώτον με τις προτάσεις τους, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

27. Η ενάγουσα λειτουργεί και εκμεταλλεύεται τον μη ενημερωτικό γενικής στόχευσης τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «...», περιφερειακής εμβέλειας, ο οποίος εκπέμπει ψηφιακά στο νομό Αττικής. Η ενάγουσα προμηθεύεται από την εταιρία με την επωνυμία «...» το πρόγραμμα του άνω τηλεοπτικού σταθμού, το οποίο

απευθύνεται κυρίως σε παιδιά και εφήβους και αποτελείται από οπτικοακουστικά έργα, κυρίως τηλεοπτικές σειρές και ταινίες, που έχουν παραχθεί στην αλλοδαπή με αρχική γλώσσα την αγγλική, γαλλική ή ακόμα και τρίτη γλώσσα. Για τον λόγο αυτό η ενάγουσα αναθέτει το έργο της μετάφρασης και, ακολούθως, εκείνο του υποτιτλισμού ή της μεταγλώττισης σε εξειδικευμένες εταιρίες, στην αμοιβή των οποίων συμπεριλαμβάνεται η αμοιβή των «φωνητικών ηθοποιών» ή «ηθοποιών φωνής». Πράγματι, η συμβολή της ερμηνείας των τελευταίων στο – μεταγλωττισμένο πλέον – οπτικοακουστικό έργο είναι εξαιρετικά μεγάλη, αφού το κύριο μέρος του προγράμματος της ενάγουσας απευθύνεται σε ηλικιακές ομάδες πληθυσμού, που είτε δεν έχουν διδαχθεί ακόμα ανάγνωση, είτε δεν έχουν εξοικειωθεί με αυτήν επαρκώς, ώστε να μπορούν να παρακολουθούν με ευχέρεια την εναλλαγή των υπότιτλων.

28. Εξάλλου, δεν αποδείχθηκε ότι η ενάγουσα εκπέμπει σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο, αφού οι συνεργαζόμενοι με αυτήν περιφερειακοί τηλεοπτικοί σταθμοί, όπως ο τηλεοπτικός σταθμός με τον διακριτικό τίτλο που εκπέμπει στην Δυτική Ελλάδα (Πελοπόννησο, Ιόνιο, Στερεά Ελλάδα), και εκείνος με τον διακριτικό τίτλο «...», περιφερειακής εμβέλειας, ο οποίος εκπέμπει ψηφιακά στην Βόρεια Ελλάδα (Θεσσαλονίκη, Ημαθία, Πέλλα, Κιλκίς), αναμεταδίδουν το πρόγραμμα της τελευταίας υπό τον δικό τους διακριτικό τίτλο («λογότυπο»), τα δε νομικά πρόσωπα που λειτουργούν και εκμεταλλεύονται αυτούς τους τηλεοπτικούς σταθμούς είναι αυτοτελώς υπόχρεα έναντι του εναγομένου προς καταβολή της εύλογης αμοιβής για τις συγκεκριμένες ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωττισμένων οπτικοακουστικών έργων. Περαιτέρω, από κανένα αποδεικτικό μέσο δεν προέκυψε ο απόλυτος αριθμός των συνδρομητών στις πλατφόρμες τηλεοπτικού περιεχομένου «...» και «...» στην Ελλάδα ή στην Περιφέρεια Αττικής, ώστε να συνεκτιμηθεί κατά πόσο επηρεάζεται το κριτήριο της δυνητικής τηλεθέασης από ενδεχόμενη αλληλοεπικάλυψη. Πολύ περισσότερο, δεν προέκυψε η πραγματική εντός έκαστης πλατφόρμας τηλεθέαση.

29. Το ποσοστό τηλεθέασης του τηλεοπτικού σταθμού της ενάγουσας στην Αττική ανήλθε το έτος 2015 σε 3,18%, το έτος 2016 σε 2,91%, το έτος 2017 σε 2,40%, το έτος 2018 σε 1,83% και το έτος 2019 σε 1,45% για την περιοχή της Αττικής. Τα έτη 2016, 2017 και 2018 ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 3.506.489,50 ευρώ, 2.713.388,80 ευρώ και 3.298.697,55 ευρώ, αντιστοίχως, ενώ τα ίδια έτη παρουσίασε ζημίες ύψους 180.109,45 ευρώ, 774.826,28 ευρώ και 954.980,37 ευρώ, αντιστοίχως.

30. Ο εναγόμενος είναι ο μόνος αντιπροσωπευτικός οργανισμός συλλογικής διαχείρισης και προστασίας συγγενικών δικαιωμάτων των ηθοποιών, ο οποίος λειτουργεί

σε πανελλήνια βάση με την με αριθμό πρωτοκόλλου 11085/5.12.1997 έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ Β' 1164/30.12.1997). Στις αρμοδιότητές του συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η διαχείριση του συγγενικού δικαιώματος των μελών του επί των ερμηνειών και εκτελέσεών τους, που έχουν εγγραφεί νομίμως σε υλικούς φορείς εικόνας ή ήχου και εικόνας, η κατάρτιση συμβάσεων με τους χρήστες για την οφειλόμενη εύλογη αμοιβή του άρθρου 49 § 5 ν. 2121/1993, η είσπραξη της τελευταίας και η διανομή των εισπραττόμενων ποσών μεταξύ των δικαιούχων, καθώς και η διενέργεια κάθε διοικητικής ή δικαστικής ή εξώδικης ενέργειας για τη νόμιμη προστασία των δικαιωμάτων των δικαιούχων (βλ. άρθρο 6 § 1 στ. α', β', δ' και ια' ν. 4481/2017 και το καταστατικό του εναγομένου, που ο τελευταίος επικαλείται και προσκομίζει ως σχετικό με αρ. 2α).

31. Οι διάδικοι δυνάμει του από 1.9.2010 ιδιωτικού συμφωνητικού ρύθμισαν συμβατικώς το ύψος της εύλογης αμοιβής, η οποία οφείλεται στους ηθοποιούς που συμμετέχουν στην μεταγλώττιση των οπτικοακουστικών έργων, καθώς και τους όρους καταβολής της. Ειδικότερα, καθορίστηκε το ύψος της εύλογης αμοιβής στο ποσό των 21 ευρώ για κάθε ραδιοτηλεοπτική αναμετάδοση (επανάληψη) της ερμηνείας τους, η οποία έχει εγγραφεί σε υλικό φορέα ήχου και εικόνας διάρκειας έως 29 λεπτών, και προβλέφθηκε αφενός η ανά εξαμήνο εκκαθάριση, ήτοι την 30η Ιουνίου και 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους για όλες τις μεταδόσεις, που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του εξαμήνου, και αφετέρου η καταβολή της αμοιβής την 30η Σεπτεμβρίου και 31η Μαρτίου, δηλαδή τρεις μήνες μετά την εκκαθάριση του αντίστοιχου εξαμήνου. Η ενάγουσα περί τα μέσα του έτους 2018 αιτήθηκε την επαναδιαπραγμάτευση του ύψους της εύλογης αμοιβής χωρίς, όμως, ανταπόκριση από τον εναγόμενο. Στην συνέχεια, προέβη σε καταγγελία της σύμβασης στις 7.12.2018, όταν και επέδωσε στον εναγόμενο την από 26.11.2018 εξώδικη δήλωση – καταγγελία. Στην ίδια εξώδικη δήλωση η ενάγουσα προσκαλούσε τον εναγόμενο να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις προς κατάρτιση νέας σύμβασης, οι οποίες απέβησαν, ομοίως, άκαρπες λόγω διαφωνίας ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής.

32. Ακολούθως, η ενάγουσα άσκησε την με αριθμό κατάθεσης .../194/9.1.2019 αίτηση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ζήτησε τον προσωρινό καθορισμό για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής αφενός του ύψους της εύλογης αμοιβής και αφετέρου των όρων πληρωμής της κατά τρόπο όμοιο με τα αιτήματα της υπό κρίση αγωγής. Επ' αυτής εκδόθηκε η με αριθμό 3849/2019 απόφαση του Δικαστηρίου (Τμήμα Ασφαλιστικών Μέτρων), με την οποία έγινε δεκτή εν μέρει η

αίτηση ως βάσιμη στην ουσία της, καθορίστηκε προσωρινώς για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής το ύψος της εύλογης αμοιβής για τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωττισμένων οπτικοακουστικών έργων διάρκειας έως 29 λεπτών στα ποσά των 21 ευρώ και 10 ευρώ για την πρώτη και την δεύτερη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, και ορίστηκε η πραγματοποίηση αφενός της εκκαθάρισης της παραπάνω αμοιβής έως την 30.7 για το πρώτο εξάμηνο του ίδιου έτους και έως την 28.2 για το δεύτερο εξάμηνο του προηγούμενου έτους, αφετέρου δε καταβολή της εκκαθαρισθείσας αμοιβής εντός ενενήντα (90) ημερών από την έκδοση του νόμιμου παραστατικού.

33. Εξάλλου, ο εναγόμενος έχει καταρτίσει και έχει αναρτήσει στην ιστοσελίδα του κατάλογο με την εύλογη αμοιβή, την οποία απαιτεί από τους χρήστες για την ραδιοτηλεοπτική μετάδοση του ρεπερτορίου του. Ειδικά η κατ' άρθρο 49 § 5 ν. 2121/1993 εύλογη αμοιβή για τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωττισμένων οπτικοακουστικών έργων διάρκειας έως 29 λεπτών, ανέρχεται στα ποσά των 40,06 και 21,57 ευρώ για την πρώτη και την δεύτερη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, ανεξαρτήτως της ζώνης προβολής. Αντίθετα, το ύψος της αξιούμενης εύλογης αμοιβής για την ραδιοτηλεοπτική αναμετάδοση ταινιών, αυτοτελών, καθημερινών και μίνι σειρών, τηλεταινιών, κυμαίνεται ανάλογα με την ζώνη προβολής, με την υψηλότερη τιμή να αφορά την ζώνη προβολής 18:00 – 24:00, την δεύτερη κατά σειρά τιμή την ζώνη προβολής 15:00 – 18:00, την τρίτη κατά σειρά τιμή την ζώνη προβολής 07:00 – 15:00 και την χαμηλότερη τιμή την ζώνη προβολής 24:00 – 07:00. Πάντως, στο αμοιβολόγιο δεν υπάρχει περαιτέρω μείωση της εύλογης αμοιβής για την τρίτη (και κάθε επόμενη) επανάληψη οπτικοακουστικών έργων, ανεξαρτήτως κατηγορίας. Ομοίως, το ύψος της εύλογης αμοιβής δεν διαφοροποιείται με βάση την εμβέλεια εκπομπής του τηλεοπτικού σταθμού – χρήστη, ήτοι ανάλογα με το εάν πρόκειται για εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας τηλεοπτικό σταθμό.

34. Ο εναγόμενος έχει καταρτίσει συμβάσεις με τις εταιρίες που λειτουργούν και εκμεταλλεύονται τους τηλεοπτικούς σταθμούς με τους διακριτικούς τίτλους «...», «...», «...», «...», «...» και «...», όπου το ύψος της προαναφερόμενης εύλογης αμοιβής καθορίστηκε στα ποσά των 38 και 21 ευρώ για την πρώτη και την δεύτερη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, ανεξαρτήτως της ζώνης προβολής. Σε όλες τις άνω συμβάσεις συμφωνήθηκε η εκκαθάριση να διενεργείται την 30η Ιουνίου και 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους για όλες τις μεταδόσεις, που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του εξαμήνου, η δε καταβολή της αμοιβής την 30η Σεπτεμβρίου και 31η Μαρτίου, δηλαδή

τρεις μήνες μετά την εκκαθάριση του αντίστοιχου εξαμήνου.

35. Εφόσον ένα από τα κριτήρια υπολογισμού είναι η πραγματική και δυνητική τηλεθέαση (βλ. σκέψη 13), το Δικαστήριο κρίνει ότι το ύψος της κατ' αποκοπή εύλογης αμοιβής πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με το εάν πρόκειται για τηλεοπτικό σταθμό εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας. Ο εναγόμενος επικαλείται και προσκομίζει αμοιβολόγια των ΟΣΔ με τον διακριτικό τίτλο «...», «...», καθώς και της Ειδικής Υπηρεσίας Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων (ΕΥΕΔ), όπου η εκεί προβλεπόμενη ποσοστιαία αμοιβή εφαρμόζεται αδιακρίτως επί των ακαθάριστων εσόδων τηλεοπτικών σταθμών εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας. Όμως, η ποσοστιαία αμοιβή επί των ακαθάριστων εσόδων είναι εκ φύσεως αναλογική και δίκαιη, αφού το αντάλλαγμα συναρτάται με τα οικονομικά αποτελέσματα κάθε χρήστη. Έτσι, π.χ. ένας τηλεοπτικός σταθμός περιφερειακής εμβέλειας με μικρή συμμετοχή στην διαφημιστική δαπάνη θα καταβάλλει ένα κατά πολύ μικρότερο τελικό ποσό αμοιβής σε σχέση με έναν τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας, ο οποίος θα εμφανίσει πολλαπλάσια ακαθάριστα έσοδα. Παράλληλα, η ποσοστιαία – σε αντίθεση με την κατ' αποκοπή – αμοιβή είναι ευμενέστερη για τον χρήστη σε περιόδους αρνητικής διακύμανσης της οικονομίας, καθώς τυχόν μείωση του «τζίρου» συνεπιφέρει και την ανάλογη μείωση του καταβλητέου ανταλλάγματος (βλ. ΠολΠρΑθ 3012/2018 αδημ. σκέψη 4).

36. Πράγματι, ο μέσος όρος χρέωσης διαφημίσεων σε μέση ζώνη προβολής του επίδικου τηλεοπτικού σταθμού ανέρχεται σε 3 ευρώ ανά δευτερόλεπτο, έναντι των 20 – 25 ευρώ ανά δευτερόλεπτο για τον αντίστοιχο διαφημιστικό χρόνο ενός τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας, λόγω ακριβώς της χαμηλότερης συγκριτικά τηλεθέασης (βλ. την με αριθμό 10.982/6.12.2019 ένορκη βεβαίωση της μάρτυρος, ...). Άμεση απόρροια των αυξημένων εσόδων των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας είναι η επίτευξη κύκλου εργασιών υπερδεκαπλάσιου εκείνου της ενάγουσας. Χαρακτηριστικό είναι ότι τα έτη 2017 και 2018 ο κύκλος εργασιών της εταιρίας εκμετάλλευσης του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «...» ανήλθε στα ποσά των 62.052.070,67 ευρώ και 72.342.380,05 ευρώ, αντιστοίχως, της εταιρίας εκμετάλλευσης του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «...» στα ποσά των 63.791.264,15 ευρώ και 70.301.854,45 ευρώ, αντιστοίχως, και της εταιρίας εκμετάλλευσης του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «...» στα ποσά των 39.344.478,05 ευρώ και 53.162.020,17 ευρώ, αντιστοίχως.

37. Περαιτέρω, το ηλικιακό κοινό στο οποίο απευθύνεται το πρόγραμμα του επίδικου τηλεοπτικού σταθμού αρέσκεται – κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας – στην επανειλημμένη θέαση των ίδιων οπτικοακουστικών έργων. Ειδικότερα, το ενδιαφέρον

των τηλεθεατών μικρής ηλικίας δεν μειώνεται από τις συνεχείς επαναλήψεις, αλλά παραμένει αναλλοίωτο (βλ. την με αριθμό 1350/9.12.2019 ένορκη βεβαίωση της μάρτυρος, ...). Αντίστοιχα, από κανένα αποδεικτικό μέσο δεν προέκυψε η μεταβολή της τηλεθέασης ανάλογα με την ζώνη προβολής. Συνεπώς, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν πρέπει να υπάρχει διαβάθμιση του ύψους της εύλογης αμοιβής με βάση την ζώνης προβολής των οπτικοακουστικών έργων, ούτε πρόβλεψη για μειωμένο ποσό εύλογης αμοιβής για την τρίτη (και κάθε επόμενη) επανάληψή τους.

38. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω κριτήρια το Δικαστήριο κρίνει ότι το ύψος της εύλογης αμοιβής για τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωττισμένων οπτικοακουστικών έργων διάρκειας έως 29 λεπτών πρέπει να καθορισθεί οριστικώς στα ποσά των 21 ευρώ και 10 ευρώ για την πρώτη και την δεύτερη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως. Ως προς τους όρους πληρωμής της εύλογης αμοιβής το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν πρέπει να αποστεί από τον πάγιο τρόπο ρύθμισης της εκκαθάρισης και καταβολής στο σύνολο των συμβάσεων που καταρτίζει ο εναγόμενος με τους χρήστες του ρεπερτορίου του.

39. Το προπαρατιθέμενο ύψος της εύλογης αμοιβής είναι εύλογο σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την οικονομική αξία της χρήσης των επίδικων δικαιωμάτων στο εμπόριο, αφού ληφθούν υπόψη η φύση και η έκταση της χρήσης των αντικειμένων προστασίας, καθώς και σε σχέση με την οικονομική αξία των υπηρεσιών που παρέχει ο εναγόμενος στον χρήστη, ενώ επιτρέπει την επίτευξη της δέουσας ισορροπίας μεταξύ του συμφέροντος των μελών του εναγομένου να εισπράττουν τέτοια αμοιβή λόγω της ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως του υλικού φορέα ήχου και εικόνας, στον οποίο έχει εγγραφεί η ερμηνεία τους, και του συμφέροντος της ενάγουσας να μπορεί να αναμεταδίδει ραδιοτηλεοπτικώς τον εν λόγω υλικό φορέα.

40. Κατόπιν τούτων, το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει η αγωγή να γίνει δεκτή εν μέρει ως ουσιαστικά βάσιμη και ακολούθως: α) να καθορισθεί οριστικώς για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής το ύψος της εύλογης αμοιβής για τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωττισμένων οπτικοακουστικών έργων διάρκειας έως 29 λεπτών στα ποσά των 21 ευρώ και 10 ευρώ για την πρώτη και την δεύτερη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως, και β) να καθορισθούν οριστικώς οι όροι πληρωμής της παραπάνω εύλογης αμοιβής για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής ως εξής: i. διενέργεια της εκκαθάρισης την 30η Ιουνίου και 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους για όλες τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις), που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του εξαμήνου, και ii. καταβολή της αμοιβής την 30η

Σεπτεμβρίου και 31η Μαρτίου, δηλαδή τρεις μήνες μετά την εκκαθάριση του αντίστοιχου εξαμήνου.

41. Τέλος, πρέπει να συμψηφισθούν τα έξοδα των διαδικών εν όλω κατ' άρθρο 179 ΚΠολΔ, διότι η ερμηνεία των κανόνων δικαίου που εφαρμόσθηκαν ήταν ιδιαίτερα δυσχερής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδικών.

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Καθορίζει οριστικώς για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής το ύψος της εύλογης αμοιβής για τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις) μεταγλωτισμένων οπτικοακουστικών έργων διάρκειας έως 29 λεπτών στα ποσά των 21 ευρώ και 10 ευρώ για την πρώτη και την δεύτερη (και κάθε επόμενη) επανάληψη, αντιστοίχως.

Καθορίζει οριστικώς τους όρους πληρωμής της παραπάνω εύλογης αμοιβής για το χρονικό διάστημα από 7.12.2018 και εφεξής ως εξής: α) διενέργεια της εκκαθάρισης την 30η Ιουνίου και 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους για όλες τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις (επαναλήψεις), που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του εξαμήνου, και β) καταβολή της αμοιβής την 30η Σεπτεμβρίου και 31η Μαρτίου, δηλαδή τρεις μήνες μετά την εκκαθάριση του αντίστοιχου εξαμήνου.

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα των διαδικών στο σύνολό τους.

Κρίθηκε, κ.λπ.